

Literatuur Food & the City College #3

Niche-innovaties

Aan de hand van het [Multi Level Perspective](#) model voor verandering werd aan het begin van de avond de lijn van het programma geduid. Dit derde college gaat over de pijltjes: de niche-innovaties. Dr. Jan-Willem van der Schans bracht ons zijn kritische visie over het model en de invloed van deze niches op het regime.

Zo vraagt hij zich af of bijvoorbeeld La Place waar *slow food is served fast* voortkomt uit een succesvolle niche die het regime verandert of een niche is die is ingekapseld door het regime. Het alternatief: *clustering dynamics* waarbij gedeeld, gematchd en 'gelearned' kan worden (gebaseerd op artikel over ['Agglomeratievoordelen en REOS'](#)). Aan de hand van een groot aantal voorbeelden werden beiden punten ondersteund (zie slides).

Ook Benjamin Barber werd weer genoemd, want steden zijn cruciaal om de stad en het voedselsysteem van de stad te verduurzamen. Volgens Jan-Willem van der Schans hebben steden wel de ambitie maar simpelweg niet de middelen (budget) om daadwerkelijk iets gedaan te krijgen. Hij noemt een aantal voorbeelden waar het niet goed ging (zie slides).

['If Mayors Ruled the World'](#): Dysfunctional Nations, Rising Cities. Benjamin Barber, 2013.

Burgerinitiatieven is waar Jan-Willem van der Schans wel achter staat. Het initiatief dat het meest positief werd belicht deze avond is [Hotspot Hutspot](#), van Bob Richters (aanrader!).

Het college ging verder met John Apesos van [GROWx](#), een vertical farm die levert aan chefs. Grootse plannen, klein beginnen. In het begin zei hij dat je vaak naar presentaties over voedsel gaat en dan wordt geconfronteerd met 3 waarheden, geïllustreerd met voorpagina's van The Economist:

We zijn straks met 9 miljard mensen: ['The 9 billion people question'](#), februari 2011

Die moeten gevoed worden, op dit moment honger en obesitas. ['Feast and Famine'](#), november 2014

Want/en, klimaatverandering. ['The Silent Tsunami'](#), april 2008

Er zijn innovaties om dit te kunnen overwinnen en vertical farming is daar wellicht een van. In de discussie kwam in het licht daarvan het boekje ['The Vertical Farm, Feeding the world in the 21st century'](#), van Dickson Despommier (2011) aan bod. Je kunt ook de [TED-talk](#) kijken.

Beide sprekers beaamden dat 'indoor farming' op zich niet per se revolutionair is. Dat gebeurt al heel lang. [Rob Baan](#) is bijvoorbeeld al enige tijd bezig met [Koppert Cress](#). Wat wel vernieuwend is aan de ideeën van John Apesos en GROWx, is dat zij vraaggedreven werken, in plaats aanbodgedreven.

'Over een maandje' hoopt John Apesos zijn lab ook te openen voor publiek, waarvoor iedereen is uitgenodigd. Mocht je daarnaast geïnteresseerd zijn in een bezoek aan GROWx: laat het dan weten. Bij genoeg animo kunnen we kijken of we een bezoek kunnen regelen bij John. Voor we 'een maandje' verder zijn: hier nogmaals de [TED-talk](#) van John Apesos, en voor wie hem nog niet gezien heeft, de aflevering van Tegenlicht ['Boer zoekt Voedselflat'](#) met Jan-Willem van der Schans.

Organisatie

Programmapartner

Mede mogelijk
gemaakt door

